

Mátyás király és a szegény tanító

könnyebb szövegek

Bevezetőül néhány információt talál a legendás magyar királyról, Hunyadi Mátyásról.

Élete dióhéjban

Született: 1443. február 24-én Kolozsvárott.

Apja: Hunyadi János, jelentős hadvezér a török elleni harcokban

Királyvá választották: 1458. január 24-én

Koronázása: 1464. március 29-én Székesfehérvárott

Meghalt: 1490. április 6-án Bécsben. Székesfehérvárott temették el.

Jelentősége (szintén dióhéjban)

- o folytatta a török elleni harcot, sikeres hadvezér volt
- o zsoldos hadsereget alapított (a katonák "fizetés" kaptak a királytól)
- o központosította (centralizálta) a királyi hatalmat, gyengítette a főurak (arisztokrácia) hatalmát, ezért kapta az "Igazságos Mátyás" nevet

Mátyás-képtár

a legismertebb Mátyás-ábrázolás

Mátyás Thúróczi János Chronica Hungarorumában

Mátyás szülőháza Kolozsvárott

Mátyás király lovasszobra Kolozsvárott

1. Igaz vagy hamis?

- Mátyás király Kolozsváron született.
- 1458 és 1490 között uralkodott.
- Fia követte a trónon.
- Sok monda és anekdota szól róla.
- Csataterén halt meg.

2. Olvassa el a "Mátyás király és a szegény tanító" című mesét és oldja meg a feladatokat!

Egyszer, amikor Mátyás király álruhában járta az országot, egy faluban esteledett(1) rá. Kérdősködött, hogy hol szállhatna meg(2), de minden házból elküldték. A szegény vándorból nem sok hasznot néztek ki a falusiak(3). Végül a kocsmáros(4) megsajnálta, és azt mondta neki: - Menjen el a tanítóhoz, ő biztos befogadja!

El is ment Mátyás király s a tanító valóban behívta a házába. Szegény ember volt a tanító, de mégis finom vacsorát adott a vándornak. Vacsora közben még elbeszélgettek a világ dolgairól, aztán nyugovóra tértek(5).

Másnap Mátyás király visszament a kocsmába, hogy megköszönje a jó tanácsot. Hát, mit lát? A fogason ott lóg a tanító kabátja.

- Hogy kerül ide az a kabát? - kérdezte a kocsmárost – A tegnap még a tanítón láttam.

- Igen, az övé – felelte a kocsmáros. – A tegnap este hagyta itt az ételért, amivel kendet(6) megvendégelte.

Mátyás király meghatódott(7) a szegény tanító jóságán, és elhatározta, hogy megjutalmazza(8). Hazament Budára, és nemsokára hívatta is a szegény tanítót. Az nagyon megijedt, mert nem tudta, hogy mi rosszat követett el(9). Ám amikor felért Budára a király ebédet adott a tiszteletére. Végül neki adta saját köntösét(10), aminek a zsebeit megtöltötte arannyal.

Így jutalmazta meg Mátyás király a szegény tanítót.

Szómagyarázatok

- (1) esteledik: the evening is coming, the dusk is nearing
- (2) megszáll: stay at
- (3) kinéz valakiből valamit: to expect sth. from sb.
- (4) kocsmáros: inn-keeper
- (5) nyugovóra térni: to go to bed
- (6) kend (*archaikus forma = Ön*): you
- (7) meghatódik valamin: to be moved by sth.
- (8) megjutalmaz (valakit valamiért): to reward (sb. for sth.)
- (9) rosszat elkövetni: to do something wrong
- (10) köntös: gown

1. Szövegértés

1. Tegye sorrendbe a történet mondatait!

- ___ Mátyás király a tanítóval vacsorázott.
- ___ A kocsmáros tanácsot adott a királynak.
- ___ Mátyás király szállást keresett egy faluban.
- ___ A tanító behívta a királyt a házába.
- ___ A király arannyal jutalmazta meg a tanítót.
- ___ A király meglátta a kabátot a falon.
- ___ A király Budára hívta a tanítót.

2. Írjon két igaz és két hamis kijelentést a szöveggel kapcsolatban!

II. Szókincs

3. Keresse meg a szavak ellentétét a szövegben!

- a. város ↔
- b. reggel ↔
- c. gazdag ↔
- d. kiküld ↔
- e. reggeli ↔
- f. hallgat ↔
- g. büntet ↔

4. Melyik két szó illik egymáshoz?

ad - hív - megtölt - lóg - meghatódik - elkövet

- a. tanácsot
- b. fogason
- c. rosszat
- d. a házba
- e. zsebet
- f. a tanító jóságán

III. Nyelvtan

5. Tegye át a mondatokat múlt időbe!

a. Mátyás király álruhába öltözik.

b. A kocsmáros megsajnálja a királyt.

c. A tanító finom vacsorát ad a királynak.

d. Vacsora után beszélgetnek a világ dolgairól.

e. Reggel a király visszamegy a kocsmába.

f. A király Budára hívhatja a tanítót.

6. Tegyén fel kérdéseket a szöveggel kapcsolatban!

HOL _____ ?

MIKOR _____ ?

MIT _____ ?

HOVÁ _____ ?

MILYEN _____ ?

HOGY _____ ?

IV. Beszéd

7. Képzelve el, hogy Ön a tanító, és idős emberként elmeséli unokáinak a Mátyás királlyal való találkozást!

Mátyás király és a szegény tanító

megoldások

Igaz kijelentések

Mátyás király Kolozsváron született.

1458 és 1490 között uralkodott.

Sok monda és anekdota szól róla.

1.

Mátyás király szállást keresett egy faluban.

A kocsmáros tanácsot adott a királynak.

A tanító behívta a királyt a házába.

Mátyás király a tanítóval vacsorázott.

A király meglátta a kabátot a falon.

A király Budára hívta a tanítót.

A király arannyal jutalmazta a tanítót.

3.

város – falu, reggel – este, gazdag – szegény, kiküld – behív, reggeli – vacsora, hallgat – beszélget, büntet – jutalmaz

4.

tanácsot ad, fogason lóg, zsebet megtölt, rosszat elkövet, házba behív, jóságon meghatódik

5.

Mátyás király álruhába öltözött.

A kocsmáros megsajnálta a királyt.

A tanító finom vacsorát adott a királynak.

Vacsora után beszélgettek a világ dolgairól.

Reggel a király visszament a kocsmába.

A király Budára hívatta a tanítót.

6.

Hol lakott Mátyás király?

Mikor hívatta a király a tanítót?

Mit látott meg Mátyás a fogason?

Hová küldte a kocsmáros a királyt?

Milyen vacsorát adott a tanító?

Hogy került a kabát a kocsmába?